

# UDVARHELY VÁRMEGYE HIVATALOS LAPJA

Szerkesztő: A VÁRMEGYEI FŐJEGYZŐ. Helyettes szerkesztő: A VÁRMEGYEI IRODAIGAZGATÓ.

**ELŐFIZETÉSI ÁR:** fél évre 12-50 pengő. — **Egyes szám ára:** 80 fillér. — **HIRDETÉSI DIJAK:** szavanként 5 fillér, legkisebb hirdetési díj 1 P. — **Hivatalos hirdetések** „Udvarhely vármegye Hivatalos Lapja” szerkesztőségéhez (Vármegyeház) küldendők. — **Megjelenik minden csütörtökön.**

## III. Általános jellegű, de további intézkedést nem igénylő rendeletek, értesítések és más közlemények.

### UDVARHELY VÁRMEGYE ALISPÁNJÁTÓL.

3113/1941. szám.

*Valamennyi járási Főszolgabíró,  
Székelyudvarhely m. városi Polgármester Urnak  
és Községi Elöljáróságoknak*

#### Székhelyeiken.

Ismételten panaszok merültek fel arról, hogy a közös legelőkön a káros bokrok és gyomok elhatalmasodtak annyira, hogy a legeltetést akadályozzák. A panaszok jogosságáról személyesen is meggyőződtem. Ezért utalással az 1894. évi XII. t. c. és ennek végrehajtása tárgyában kiadott 48.000/1894. F. M. rendeletre, továbbá a Vármegyei Hivatalos Lap f. évi március hó 27.-i 10. számában kiadott 171.144/1941. VII. l. sz. és a 37.900/1897. F. M. rendeletben foglaltakra, és vármegyénkben az állattenyésztéshez fűződő nagy érdekre való tekintettel, a következőket rendelem:

1. A szervezett birtokoságnál, a birtokosági tanács, a nem szervezett birtokoságnál és csoportbirtokosoknál a község képviselőtestülete haladéktalanul, de legkésőbb 14 nap alatt, kötelező határozatot hozni az osztatlan közös legelőkön a káros gyomok és bokrok kiirtására nézve.

2. A hozott határozat felelősségre való tekintet nélkül, azonnal, mégis a mezőgazdasági munkálatokra figyelemmel, végrehajtandó.

3. A vonatkozó határozat közzemlére közzétesztendő, ezenkívül egymás után következő 3 napon át közhírre is teendő.

4. A székely szolidaritásból eredő használati joggal (arányjoggal nem rendelkező, de legeltetési joggal felruházott egyének), csak abban az esetben élhetnek a legeltetési jogukkal, ha a legelők karbantartásában tevékeny részt vesznek és a birtokossági vagy legeltetési társulati, vagy képviselőtestületi határozatban rájuk kirót legelőkarbantartási munkálatokat elvégzik.

Az az igényjogosult, aki ezen rendelkezésemnek eleget nem tesz, a közös legelőről kizárható.

5. A karbantartási munkálatokat általában közerővel kell végrehajtani. Ott azonban, ahol a birtokoságnak az anyagi ereje megengedi, méltányos napszámbért lehet megállapítani. Ügyelni kell azonban arra, hogy ez a napszám bér a legeltetési díj felemelésére ne vezessen.

Mindazok, akik a legelőben részesek, vagy igényjogosultak, megfelelő számmal az előre kijelölt napokon a legelőtisztogatási munkálatokban arányjoguk vagy a kihajtott állataiknak megfelelően résztvenni tartoznak.

6. Minthogy a legelőkön levő káros bokrok kiirtása sürgős, a tisztogatási munkálatot vállalkozónak kiadni nem lehet.

A külbirtokosok vagy azok, akik maguk, valamely oknál fogva a tisztogatási munkálatoknál meg nem jelenhetnek, maguk helyett másokat kötelesek állítani.

7. Az ellenszegülőket a járás főszolgabírójánál fel kell jelenteni s ellenük az eljárást azonnal meg kell indítani.

8. A legelőtisztogatási munkálatok megkezdésének idejéről a járás főszolgabíróját és a vá-

megyei m. kir. gazdasági felügyelőséget kell értesíteni. A munkálatok helyes végrehajtásának ellenőrzéséről a vármegyei m. kir. gazdasági felügyelőség gondoskodik.

9. Minthogy a nyári bokorirtás a legcélravezetőbb, nem tesztek kifogást az olyan határozat ellen, amely kimondja, hogy a legelőtisztogatási munkálatokat június és július hónapokban, de még az aratás előtt kell elvégezni.

10. A községi előjáróságok, jelen rendeletet a közbirtokosságokkal, birtokosságokkal és legeltetési társulatokkal, végrehajtás végett azonnal közölni tartoznak.

Székelyudvarhely, 1941. évi május hó 19-én.

dr. Sebesi Ákos s. k.  
alispán.

#### MÁSOLAT.

A m. kir. minisztérium 3440/1941. M. E. számu rendelete a be nem érett gabona takarmányozásra való felhasználásának tilalmazása tárgyában. — A m. kir. minisztérium a honvédelemről szóló 1939: II. t. c. 112., 113. és 212. §-ában foglalt felhatalmazás alapján a következőket rendeli.

#### 1. §.

Be nem érett (zöld) búzát, rozsot, kétszerest lekaszálni, levágni vagy bármely más módon a földtől elválasztani és ebben a formában vagy legeltetés útján takarmányozásra felhasználni nem szabad.

Az előbbi bekezdésben foglalt tilalom alól a vármegyei m. kir. gazdasági felügyelőség felmentést adhat elemi kár esetében, vagy pedig amennyiben a vetésnek szemtermelésre való meghagyása nem gazdaságos.

#### 2. §.

Amennyiben a cselekmény súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik, kihágást követ el és két hónapig, háboru idején hat hónapig terjedhető elzárással büntetendő az, aki a jelen rendeletnek a gabona levágására, illetőleg takarmányozására való felhasználására vonatkozó rendelkezéseit megszegi vagy kijátsza.

A pénzbüntetésre az 1928: X. t. c. rendelkezései irányadók azzal az eltéréssel, hogy a pénzbüntetés legmagasabb összege az 1939: II. t. c. 212. §-ának (1) bekezdésében meghatározott mértékig terjed.

Azt a terményt, amelyre vonatkozólag a jelen §-ban megállapított kihágást elkövették, el lehet kobozni.

A kihágás miatt az eljárás a közigazgatási hatóságnak, a rendőrség működési területén a

m. kir. rendőrségnek, mint rendőri büntető-bírósnak hatáskörébe tartozik. Az 1929: XXX. t. c. 59. §-a (1) bekezdésének 3. pontja alkalmazása szempontjából szakminiszternek a m. kir. földmívelésügyi minisztert kell tekinteni.

#### 3. §.

A jelen rendelet, kihirdetésének napján lép hatályba.

Budapest, 1941. évi május hó 6-án. Bár-dossy László sk. m. kir. miniszterelnök.

#### UDVARHELY VÁRMEGYE ALISPÁNJÁTÓL.

3227/1941. a. i. szám.

Valamennyi Főszolgabíró, Polgármester, kör- és községi jegyző urnak és községi Előjáróságnak  
Székhelyeiken.

A fenti rendeletet tudomásvétel és megfelelő közzététel végett közlöm.

Székelyudvarhely, 1941. május 16

dr. Sebesi Ákos s. k.  
alispán.

#### UDVARHELY VÁRMEGYE ALISPÁNJÁTÓL.

3274/1941 a. i. szám.

Tárgy: Községi szavatossági biztosítás.

Valamennyi községi előjáróságnak

Székhelyeiken.

A vagyoni és személyi szavatosságokat szabályozó törvényes rendelkezések értelmében nemcsak azokat a fizikai személyeket lehet kártérítésre kötelezni, akikkel kapcsolatosan a személyben vagy vagyonban okozott károkért anyagi felelősségét meg lehet állapítani, hanem azokat a fizikai személyeket vagy erkölcsi testületeket is, kiknek felelőssége szintén megállapítható.

Ebből következik, hogy egyes személyek a bennük, vagy vagyontárgyaikban okozott károkért — abban az esetben, ha az a város, vagy község tulajdonát képező javak által okozottak (ideértve a községi állatokat is), vagy a baleset községi középületben, közutakon, stb. következett be — a községgel szemben néha jogosan, de olykor indokolatlanul is, kártérítéssel élnek. Ezért a községgel szemben érvényesített kártérítési perek azzal a sajnálatos következménnyel járhatnak, hogy a bíróságok a községet a perben elmarasztalhatják élet stb., járadékok fizetésére kötelezhetik, ami ilyen esetek-

ben a községeknek súlyos anyagi megterhelését vonja maga után.

Ezek ellen a községek akkor védekezhetnek eredményesen, — eltekintve a bíróságok felmentő ítéletétől — ha azt törvényes eszközök igénybevételeivel biztosító intézetre hárítják.

E mentesítést szolgálja a szavatossági biztosítás, mely a kockázat nagyságával szemben aránylag csekély díj mellett biztosító intézeteknél köihető.

Biztosítás esetén ez intézet megtéríti az okozott kárt; illetőleg adott esetben a biztosított helyett perbelép, ami által a biztosított mindennemű esetleges anyagi felelősségtől mentesül.

A szavatossági biztosítás kétféle: u. m.

1. kizárólag személysérülésre
2. személysérülésre és vagyronrongálásra.

A biztosítás mérve kiterjed mind ama károk meglátására, melyek községek, városok, utak, utcák, terek és középületek nem kielégítő karbantartása miatt, vagy községi állatok által idéztetnek elő.

A fentiekre való tekintettel felhívom a községi előljáróságokat, hogy e biztosítás kérdésében állást foglaljanak és szükségesnek vélt biztosításaikat kössék meg, azután arról nekem tegyenek jelentést.

Székelyudvarhely, 1941 május 17.

dr. *Sebesi Ákos* s. k.  
alispán.

#### MÁSOLAT.

M. Kir. Kerületi Iparfelügyelő Marosvásárhely.  
Széchenyi tér 76. Telefon 3—00. 496/1941 sz.

Tárgy: A visszacsatolt keleti és erdélyi részeken levő gőzkazánok nyilvantartásba vétele.  
Végzés. A 17.001/1901 K. M. rendelet 33. §-a 2. és 3. bekezdése alapján felhívom Maros-Torda vármegye, Udvarhely vármegye és Marosvásárhely thj. sz. kir. város területén levő gőzkazán tulajdonosát, hogy a következő adatokat: a kazántulajdonos neve, a kazán használatának helye, a kazángyáros neve, a gyártás helye és ideje, a tüzfelület nagysága, az engedélyezett használati gőznyomás nagysága, a legutolsó víznyomási próba ideje, haladéktalanul jelentse be. Ezen bejelentés elmulasztása közigazgatási uton eibirándó kazánrendőri kihágást képez és a fentidézett rendelet 53. §-ának b. pontjában foglalt határozatok értelmében 200 arany koronáig terjedhető pénzbüntetéssel, behajthatatlanság esetén megfelelő elzárással büntetendő. Marosvásárhely, 1941 május hó 12-én. A m. kir. ker. iparfelügyelő: Dr. Nováky Jenő. s. k. kir. ipari felügyelő. P. H.

#### UDVARHELY VÁRMEGYE ALISPÁNJÁTÓL.

3169/1/1941. a. i. szám.

*Valamennyi Járás Főszolgabirójának, Székelyudvarhely m. város Polgármesterének, az összes községi előljáróságoknak*

#### Székhelyeiken.

Tudomásvétel és az érdekelttel való közlés végett kiadom.

Székelyudvarhely, 1941 május hó 16-án.

dr. *Sebesi Ákos* s. k.  
alispán.

## V. Pályázatok, hivatalos hirdetések és körözések.

### H I R D E T M É N Y

Székelyszentlélek községi erdőbirtokossági társulat ezennel közhírré teszi, hogy a társulat tulajdonát képező u. n. Tartód nevű erdőrészletben lábon álló 1196 drb. fenyő és 2029 drb. bükfa, 519 illetve 4487 m<sup>3</sup> fatömeggel 1941 évi június hó 3. án d. e. 10 órakor Székelyszentlélek községházánál tartandó nyilvános árverésen a legelőbet ígérőnek elfog adatni.

Kikiáltási ár: termelhető talpfa cca 8076 drb. á 0.80 P.=6460 80 P., tűzifa 3141 m<sup>3</sup> á 1.20 P.=3769 20 P., fenyő 519 m<sup>3</sup> á 10.-P.=5190 P. összesen 15420 P., azaz: Tizenötezer-négyszázhusz pengő.

Az árverés nyilvános szó- és írásbeli ajánlatok alapján fog eszközöltetni.

Az árverési feltételek a közbirtokossági elnöknel megtekinthetők.

Székelyszentlélek, 1941 évi május 17 én.

P. H. *Benedek Mihály* s. k.  
közbirtokossági elnök.

Fiátfalva község előljáróságától.

Szám: 1000/1941.

### H I R D E T M É N Y

Fiátfalva község Sósfürdőjét f. évi május hó 31.-én d. e. 11 órakor községházánál tartandó nyilvános árverésen f. évi okt. hó 1.-ig terjedő időre haszonbérbe adja. Kikiáltási ár 100 P. Egyéb feltételek a községházánál megtekinthetők.

Fiátfalva, 1941 május 15.

*Molnár Andor* s. k.  
közs. jegyző.

Fiátfalva község. előljáráóságától.

Szám: 49/1941.

**H I R D E T M É N Y.**

Fiátfalva község halászati joga f. évi június 1.-től kezdődő 6 évre, f. évi május 31.-én d. e. 10 órakor községházánál tartandó nyilvános árverésen bérbe adatik. Kikéllási ár egy évre vonatkozóan 30 Pengő.

Fiátfalva, 1941 május 15.

*Molnár Andor s. k.*  
közs. jegyző.

M. kir. Tisztifőorvosí hivatal Székelyudvarhely.

Szám: 210—5/1941.

**Kimutatás.**

Udvarhely vármegye területén 1941. május 1-től május 15-ig előfordult fertőző megbetegedésekről.

**I. Différia:** parajdi járás 1 eset, összesen 1 eset.

**II. Vörheny.** székelyudvarhelyi járás 2 eset, összesen 2 eset.

**III. Hasihagymáz:** Székelyudvarhely város 3 eset, székelyudvarhelyi járás 4 eset, oklándi járás 2 eset, parajdi járás 1 eset, összesen 10 eset.

**IV. Kiütéses hagymáz:** Székelyudvarhely város 2 eset, székelyudvarhelyi járás 1 eset, parajdi járás 6 eset, oklándi járás 1 eset, összesen 10 eset.

**V. Kanyaró:** parajdi járás 1 eset, összesen 1 eset.

Székelyudvarhely, 1941 május hó 16-án.

*Dr. Gábos Zoltán s. k.*  
m. kir. tisztifőorvos.

Törvényhatósági m. kir. állatorvos

Székelyudvarhely

Ad: 36/1941. szám.

**Fertőző állatbetegségek.**

**Lépfene:** székelykereszturi j. uj, Nagysolymos (2 u. 1 l.).

**Sercegő üszök:** székelykereszturi j. uj, Nagysolymos (1 u.).

**Veszeltség:** székelykereszturi j. uj; Kis-kede (kóbor eb); székelyudvarhelyi j. uj, Kecset-kisfalud (1 u.) eb.

**Rühösség:** oklándi j. Bibarcfalva 1 u. ló, Erdőfüle 4 u. ló, Homoródalmás 4 u. ló, Homoródkeményfalva 2 u. ló, Homoródszentmárton 2 u. ló, Karácsonfalva 5 u. ló, Lövete 6 u. ló, Székelydália 5 u. ló, Székelyzsombor 46 u. ló, Vargyas 5 u. ló, Városfalva 4 u. ló; *parajdi j.* Alsósófalva 3 u. (1 u.) ló, Korond 3 u. ló; *székelykereszturi j.* Énlaka 3 u. ló, Etéd 4 u. (2 u.) ló, Kissolymos 3 u. juh és ló, Székelykeresztur 5 u. ló, Tordátfalva 2 u. ló; *székelyudvarhelyi j.* Bikafalva 1 u. ló, Bögöz 3 u. ló, Farkaslaka 1 u. ló, Kápolnásfalu 13 u. ló, Máréfalva 1 u. ló, Oroszhegy 4 u. ló, Székelybethlenfalva 1 u. ló, Székelymagyaros 1 u. ló, Székelyszentkirály 3 u. ló, Székelyudvarhely 2 u. ló, Székelyvarság 4 u. ló, Szentegyházásfalu 2 u. ló, Telekfalva 1 u. ló, Zetelaka 2 u. ló.

**Sertéspestis:** oklándi j. uj, Bardóc (1 u.) székelykereszturi j. uj, Siménfalva (1 u.); *székelyudvarhelyi j.* Sükő 2 u.

**Sertésorbánc:** székelykereszturi j. Gagy 2 u. (1 u.), Medesér 3 u., Nagysolymos (1 u.), Rugonfalva (1 u.), Székelykeresztur (1 u.).

**Összesítés: Lépfene:** 1 j., 1 k., 3 u., ebből uj 1 j., 1 k., 3 u.

**Sercegőüszök:** 1 j., 1 k., 1 u., ebből uj 1 j., 1 k., 1 u.

**Veszeltség:** 2 j., 2 k., 1 u., ebből uj 2 j., 2 k., 1 u.

**Rühösség:** 4 j., 32 k., 144 u., ebből uj 3 u.

**Sertéspestis:** 3 j., 3 k., 4 u., ebből uj 2 j., 2 k., 2 u.

**Sertésorbánc:** 1 j., 5 k., 8 u., ebből uj 3 k., 4 u.

Székelyudvarhely, 1941. május hó 15.

*Dr. Lootz Frigyes s. k.*  
megb. tvh. m. kir. állatorvos.